

مطالعه و شناخت، نقوش نقش برجسته گورستان سفیدچاه بهشهر با رویکرد نشانه‌شناسی

آمنه آران دینکی^۱

^۱ مدرس دانشگاه (مدعو) فنی و حرفه ای دختران قدسیه ساری

چکیده

قبرستانها و بقایای مرتبط با آئین تدفین یکی از مهمترین داده‌های باستانی جهت پی بردن به ابعاد مختلف زندگی بشر می‌باشد. چرا که نشان دهنده عقاید، فرهنگ، و هنر حجاران و مردمان دوره‌های گذشته است. نقوش و نمادهایی که بر روی سنگ قبرها حکاکی شده، گنجینه‌ای گرانبها و ارزشمندی که بیانگر فرهنگ غنی و پربار مردمان هنر منطقه و کشوری می‌باشد. رمز پردازی و نمادپردازی ارتباط خاصی با زندگی انسان داشته و یکی از مهم‌ترین ابزارهای هنرمندان کهن، برای بیان مفاهیم، اعتقادات، باورهای دینی، فرهنگی، اساطیری، محسوب می‌شود. در این پژوهش به مطالعه و تحلیل نقوش نمادین سنگ قبرهای سفیدچاه بهشهر که از گورستانهای بسیار مهم لحاظ قدمت و مضامین نهفته در شکل کالبدی سنگ قبرها، نقش بسته است، پرداخته خواهد شد. هدف از این پژوهش تحلیل نشانه‌شناسانه نقوش نمادین سنگ قبرها از دیدگاه چارلز ساندرس پیرس فیلسوف و منطق دان آمریکایی، که از اولین کسانی بود که به طبقه‌بندی واحدهای نشانه‌شناسی پرداخت. او نشانه‌ها را به سه دسته شمایی، نمایه‌ای، نمادین تقسیم نمود. او معتقد بود که نشانه‌ها الگویی سه وجهی دارد، نمود یا صورت نشانه، تفسیر یا معنای نشانه، موضوع یا چیزی که نشانه را به آن ارجاع می‌دهند. نتیجه پژوهش نشان می‌دهد نقوش نمادین سنگ مزارها، اندیشه، باورها و اعتقادات و نحوه تفکر مردمان منطقه را بیان می‌کند.

واژه‌های کلیدی: نقوش نمادین، سنگ قبر، سفیدچاه بهشهر، چارلز ساندرس پیرس